

مهاجرت دسته‌جمعی برای فرار از بیکاری / ۲۰۰۰ کیلومتر سفر به امید شغل

وزیر کار می‌گوید در انجام پروژه‌ها به اولویت اشتغال بومی و منطقه‌ای توجه شود اما کارشناسان بازار کار معتقدند به دلیل توزیع نامتوازن امکانات، اجرای این ایده به انباشت بیشتر بیکاری در مناطق منجر می‌شود.

وزیر کار می‌گوید در انجام پروژه‌ها به اولویت اشتغال بومی و منطقه‌ای توجه شود اما کارشناسان بازار کار معتقدند به دلیل توزیع نامتوازن امکانات، اجرای این ایده به انباشت بیشتر بیکاری در مناطق منجر می‌شود.

به گزارش خبرنگار مهر، کارشناسان بازار کار می‌گویند از مسائل و پیچیدگی‌های فعلی بازار کار ایران این است که توزیع مناسبی از فرصت‌های شغلی در بین مناطق مختلف کشور انجام نشده است در حالی که تمامی استان‌ها و شهرها دارای کارجویانی هستند که مترصد ورود به بازار کار هستند.

براساس آمارهای موجود نیز هم اکنون بیش از ۱۰ درصد فاصله و شکاف بیکاری بین استان‌های کشور وجود دارد که نشان دهنده توزیع نامناسب ثروت و امکانات کشور در مناطق مختلف طی سالیان متمادی است. در واقع اینکه استانی در حاشیه کشور امکانات استانی در مرکز، جنوب و یا شمال را نداشته باشد، مشخص می‌کند که ممکن است در زمان‌هایی به دلایل گوناگون، توجهات بیشتری به برخی مناطق صورت گرفته و برخی بخش‌های دیگر نیز از امکانات مناسب بی بهره مانده‌اند.

توزیع نامناسب امکانات در مناطق کشور

این مسئله به همین جا ختم نمی‌شود و آثار مخربی در بازار کار از خود بر جا خواهد گذاشت؛ به نحوی که جوانان جویای کار ساکن در استان‌های کمتر برخوردار مجبور می‌شوند برای جستجوی شغل و یافتن یک فرصت شغلی، صدها کیلومتر و بلکه هزاران کیلومتر از موطن اصلی خود مهاجرت کند تا شاید بتواند در نقطه‌ای دیگر از کشور، یک فرصت شغلی به دست آورد.

به عقیده کارشناسان بازار کار، کمبود زمینه‌های شغلی در برخی مناطق کشور و برخورداری برخی دیگر از مناطق از شرایط مناسب‌تر شغلی باعث شده تا به صورت ناخواسته جمعیت متخصص از برخی مناطق کشور کوچ و در جاهای دیگری ساکن شوند. این مسئله همچنین باعث ترافیک جمعیتی در استان‌هایی مانند تهران و تخلیه جمعیت از دیگر استان‌ها شده است.

آسیب دیگری که درباره مهاجرت نیروی کار وجود دارد این است که با خالی شدن مناطق از نیروی کار متخصص و صاحب دانش، امکان پیشرفت و توسعه از مناطقی گرفته می‌شود و به مناطق دیگر سپرده می‌شود و اینگونه برخی نقاط با انباشت نیروی متخصص و ماهر و برخی نقاط نیز خالی از نیروی صاحب دانش می‌شود.

حالا علی‌ریبی وزیر تعاون، کار و رفاه می‌گوید: رفع بیکاری و ایجاد شغل برای نیروی کار راهبرد دولت برای امنیت پایدار جامعه است و در این راستا، در پروژه‌های منطقه‌ای و ملی باید بیکاران بومی در اولویت قرار گرفته و سازمان فنی و حرفه‌ای نیز مکلف شده تا آموزش‌های لازم متناسب با آمایش اشتغال را از روستاها آغاز کند.

مهاجرت جمعیت جوان کشور به امید کار

حمید حاج اسماعیلی در گفتگو با مهر در خصوص اینکه آیا اساسا امکان اجرای برنامه تعیین اولویت جذب برای کارجویان مناطق مختلف کشور وجود دارد یا خیر؟ گفت: اشتغال با برنامه درست می‌شود و باید مشخص باشد که کارجویان بومی در چه نوع پروژه‌ها و کارهایی می‌توانند به کار گرفته شوند و چه تعریفی دارند چون اگر مانند مدل جذب دانشجویان بومی است که قابلیت اجرا در بازار کار را نخواهد داشت.

این کارشناس بازار کار با تاکید بر اینکه نمی‌توان انتظار داشت صرفا به دلیل اینکه بخواهیم در منطقه‌ای از نیروهای بومی استفاده کنیم و برای آنها اولویت در اشتغال قائل شویم، در استفاده از نیروهای متخصص و ماهر سایر نقاط کشور چشم‌پوشی شود، اظهارداشت: اگر اینگونه باشد که باید گفت در برخی نقاط کشور که زمینه‌ای برای استفاده از نیروهای متخصص و تحصیل کرده وجود ندارد، باید منتظر افزایش بیکاری و انباشت تقاضا برای کار باشیم و همین حالا نیز این اتفاق به دلیل نبود صنایع اشتغال‌زا و اساسی، افتاده و باعث کوچ دسته‌جمعی جوانان و به ویژه تحصیل کرده‌ها برای کار شده است.

حاج اسماعیلی افزود: دولت باید به این سمت حرکت کند که اولاً تلاش شود تا امکانات و فرصت‌ها برای مناطق مختلف کشور با توازن منطقی توزیع شود؛ سپس زمینه‌هایی فراهم شود تا بیکاران بتوانند از تمامی فرصت‌های شغلی کشور برخوردار باشند و اینگونه نباشد که با اولویت بندی‌های منطقه‌ای، برخی کارجویان را از دسترسی به زمینه‌های شغلی محروم نماییم.

وی ادامه داد: متأسفانه به دلیل کمبود شدید منابع مالی و افت درآمدهای نفت، دولت بودجه‌ای ندارد که بتواند آن را به پروژه‌های عمرانی مناطق مختلف کشور اختصاص دهد که حالا بتوان امیدوار بود حتی برای کارجویان بومی نیز کار ایجاد شود.

بنگاه‌ها از تخصص کارجویان چشم‌پوشی نمی‌کنند

به گفته این کارشناس بازار کار، هم اکنون حقوق نیروی کار در مناطق آزاد کشور نادیده گرفته می‌شود و در مناطق مرزی و محروم نیز حجم طرح‌ها و پروژه‌ها ناچیز است؛ بنابراین آمار اشتغال پایین است و نرخ بیکاری در برخی استان‌ها مانند کرمانشاه، لرستان، ایلام، گلستان، سیستان و بلوچستان و ... بالا است.

حاج اسماعیلی اظهارداشت: نکته حائز اهمیت دیگر درباره روش جذب نیروی کار در کشور این است که شرکت‌ها و بنگاه‌ها معمولا به روش جذب نیروهای بومی و نادیده گرفتن توان و تخصص متقاضی کار، اقدام به جذب افراد نمی‌کنند. وی افزود: در حال حاضر، انباشت تقاضا برای کار در مناطق محروم و مرزی کشور بالا است و ایده شهرک‌های صنعتی نیز که از ۱۰ سال پیش مطرح و اجرا شده هم نتوانسته در عمل موفق به ایجاد اشتغال شود، ضمن اینکه این شهرک‌ها در مناطقی که واقعا مورد نیاز بوده ایجاد نشده و در نهایت منجر به توزیع مناسب فرصت‌های شغلی نشده است.